

Af de senere opgivne Ordninger havde 1, i en Bank, bestaaet i 45 Aar, de øvrige højst i 9 Aar.

Af de gældende Udbyttedelingsordninger fandtes 5 i Banker, 2 i Forsikrings-selskaber, 2 i Trykkerier og 9 i andre industrielle Virksomheder.

De 18 Bedrifter, hvori Udbyttedelingen i alt Fald ca. 1921 endnu var gældende, beskæftigede tilsammen ca. 1 350 udbytteberettigede Arbejdere og Funktionærer. Under-sgøer man Forholdene nærmere, viser det sig, at kun 7 af disse Bedrifter regelmæssig beskæftigede over 50 Arbejdere og Funktionærer, medens endnu to Bedrifter havde 20—50 Arbejdere, og Resten af Bedrifterne var sædvanligvis ganske smaa. Blandt de større Bedrifter tæller her flere Bankvirksomheder, hvis Udbyttedelings-system for en væsentlig Del er kommet højtlønnede Bankchefer til gode. Antallet af egentlige Stor-industribedrifter med effektiv Udbyttedeling til Gavn for Arbejderne er herefter efter en Besvarelse fra den danske Vicekonsul i Bergen, Professor With-Knudsen — yderlig begrænset i Norge, »og da det jo af Grunde, som vi ikke her nærmere behøver at udrede, særlig er indenfor saadanne, at der tiltrænges en social Reformering af Lønssystemerne, tør man vistnok udtale, at de foreliggende norske Erfaringer endnu ikke kan bidrage stort til dette Spørgsmaals praktiske Løsning«.

Som Aarsag til, at man senere forlod Udbyttedelingen var i 4 Tilfælde angivet Utilfredshed hos Arbejdsgiveren, i 2 Tilfælde gensidig Utilfredshed, i 2 Tilfælde, at Virksomheden gik med Tab, i 1 Tilfælde Firmaforandring, medens Aarsagen i 1 Tilfælde var ukendt. I 3 Tilfælde fik Arbejderne Erstatning for Udbyttedelingen i Form af almindelig Lønforhøjelse.

Regler om Udbyttedeling.

Undersøgelsen fra 1921 viser en stor Uensartethed i Planerne. Et karakteristisk Træk synes at være, at kontant Udbetaling er langt det almindeligste.

Som Regel fastsættes Arbejdernes og Funktionærernes Udbytteandel som en *bestemt Andel*, oftest udtrykt som en vis Procent af Nettooverskudet, efter at Fradrag har fundet Sted til Afsætninger m. v. og Rente til Kapitalen. I et Tilfælde udregnes Andel efter et vist, ikke nævnt Forhold mellem Kapital og Arbejde.

Som *Betingelse* for at opnaa Udbytteandel er i 4 Tilfælde fastsat et Aars Tjenestetid, i 1 Tilfælde et Aars Tjenestetid plus en vis Mindsteindtægt, i 4 Tilfælde uddeles Udbytte til alle ansatte i Bedriften ved Aarets Udgang, i 1 Tilfælde kræves enten ½ Aars Tjenestetid eller Uddannelse i Faget paa Forhaand, i 1 Tilfælde kræves 2 Aars og i 1 Tilfælde 5 Aars Tjenestetid, medens der i 4 Tilfælde ikke er nævnt noget om Betingelserne.

I 3 Tilfælde udtales, at Udbytte *ikke udbetales*, hvis vedkommende ikke er i Tjeneste ved Aarets Udgang, i 2 Tilfælde nævnes, at Fratrædelse eller Afskedigelse paa Grund af Forseelser mod Arbejdsreglementet medfører Tab af Ret til Andel. I 1 Tilfælde nævnes, at Udbytteandel udbetales en fratraadt Arbejder i Henhold til den i Aarets Løb tjente Løn. I 12 Tilfælde foreligger ikke nogen Oplysning.

Udbyttet fordeles individuelt mellem de enkelte Arbejdere i 12 Tilfælde paa Grundlag af deres Løn, i 1 Tilfælde tages Hensyn til Løn, Tjenestetid og personlige Forhold, i 1 Tilfælde retter Beløbet sig efter Løn og Antallet af Aar vedkommende har været ansat, i 1 Tilfælde efter Løn og hvert 3. Aar ogsaa efter Tjenestetid, i 1 Tilfælde efter Tjenestetiden i Aaret og efter Klasse, medens Andelen i 2 Tilfælde fastsættes af Ledelsen for hver enkelt.

Beløbene, der tilfalder de enkelte udbytteberettigede, bliver i 16 Tilfælde *udbetalt kontant*, deraf i 1 Tilfælde sat paa Sparekassebog, som straks bliver vedkommendes Ejendom. I 1 Tilfælde faar de udbytteberettigede Aktier i Bedriften, i 1 Tilfælde bliver Halvdelen af Beløbet udbetalt kontant, og den anden Halvdel bliver oplagt til Fond.